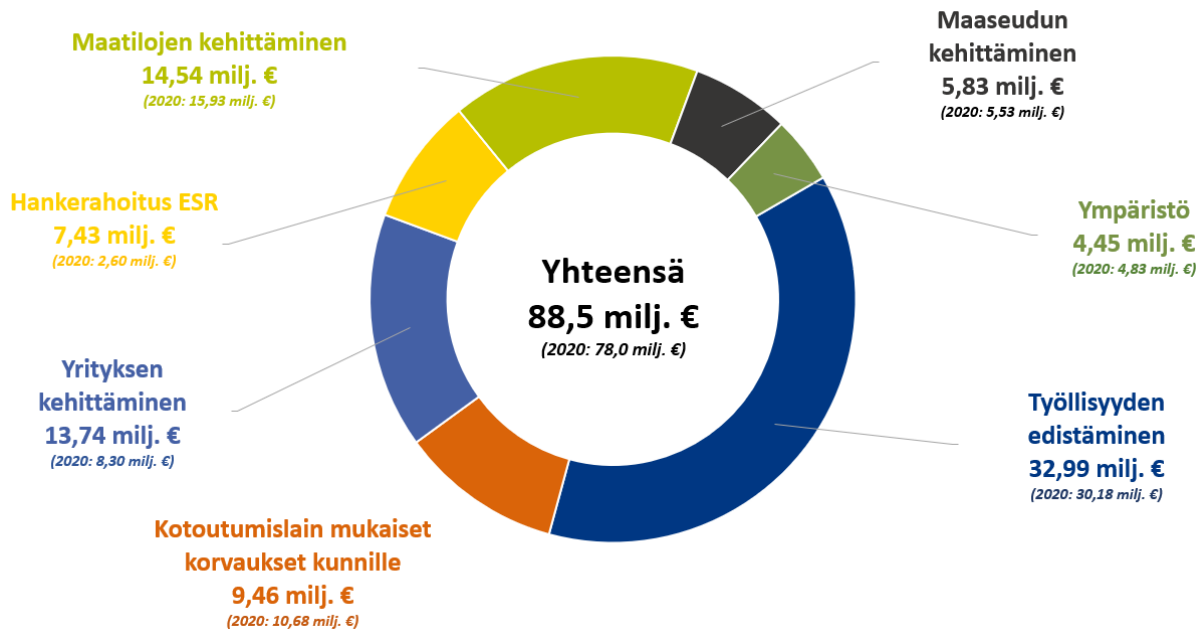




Hämeen ELY-keskuksen rahoituskatsaus 2021

ELY-keskuksen kautta virtasi rahaa Hämeen maakuntiin vuonna 2021 yli 88 miljoonaa euroa

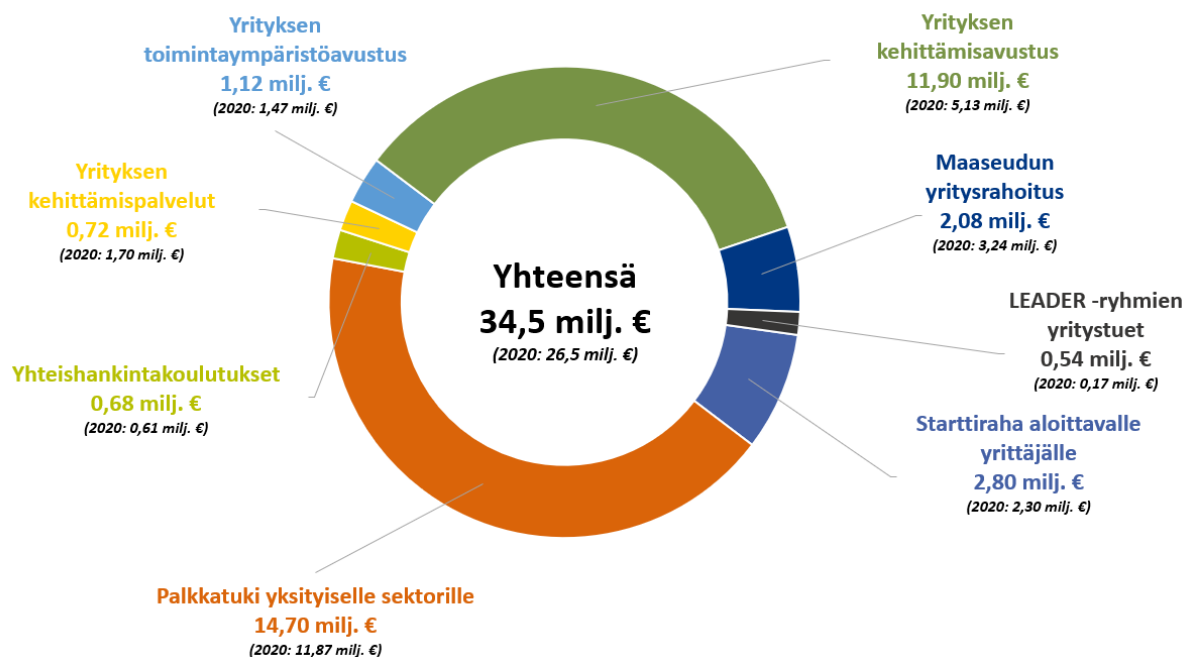
Hämeen ELY-keskuksen toimialueen maakuntien työllisyyden, yritystoiminnan, maaseudun ja ympäristön kehittämistä rahoitettiin vuonna 2021 kaikkiaan 88,5 miljoonalla eurolla. Eniten kokonaisuudesta kohdistui työllisyyden edistämiseen ja maatilojen kehittämiseen. Alueen yrityksiä tuettiin erilaisin rahoitustoimenpitein 34,5 miljoonalla eurolla. Rahoitus tukee merkittävästi aluetalouden kasvua Hämeen maakunnissa. Esimerkiksi vuoden aikana myönnetyllä yritysten kehittämisavustuksella, toimintaympäristön kehittämisavustuksella ja maaseudun yritysrahoituksella toteutettavilla investoinneilla myötävaikutetaan suoraan arviolta noin 650 uuden työpaikan syntyyn.



- Yritysrahoituksen kysyntä on jatkanut reipasta kasvua vuoden 2021 aikana Hämeen ELY-keskuksen toimialueella. Yrityksen kehittämisavustuksia ja yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksia myönnettiin yli 13 miljoonaa euroa edellisen vuoden 6,6 miljoonan sijaan, joten rahoituksen mahdollistamalta kasvusysäykseltä on saatu merkittävää piristystä Hämeen elinkeinoelämälle. ELY-keskuksen rahoituksen turvin yritysten liikevaihdon lasketaan lisääntyvän noin 217 miljoonaa ja viennin noin 95 miljoonaa euroa. Työpaikkoja arvioidaan syntyvän lähes 600, joista TKI-tehtävien osuus on 115 kappaletta. Ilahduttavaa kehitystä on nähtävissä myös uusien yritysten starttirahoituksen kasvussa ja palkkatuen reilulla viidenneksellä, lähes 15 miljoonaan euroon, lisääntyneessä myöntämisessä yksityiselle sektorille, kertoo elinkeinot-, työvoima- ja osaaminen -vastualueen johtaja **Vesa Jouppila**.

Yritysten toimintaedellytyksiä edistettiin 34,5 miljoonalla eurolla

Yritysten toimintaedellytyksiä edistetään eri tavoin ja useista eri rahoituslähteistä. Vuonna 2021 työllisyyden edistämisen määrärahoista palkkatukeen yksityiselle sektorille käytettiin 14,70 miljoonaa ja starttirahaan aloittavalle yrittäjälle 2,80 miljoonaa. Yritysten kanssa yhteistyössä toteutettavia yhteishankintakoulutuksia rahoitettiin 0,68 miljoonalla. Yritysten kehittämisrahoitusta (yrityksen kehittämispalvelut, yrityksen kehittämisavustus ja yritysten toimintaympäristöavustus) myönnettiin 13,74 miljoonaa euroa, maaseudun yritysrahoitusta 2,08 miljoonaa ja LEADER-ryhmien yritystuet 0,54 miljoonaa euroa. Kaikkiaan yrityksiin kohdistui rahoitusta 34,54 miljoonan euron edestä. Vuonna 2020 yrityksiin kohdistunut kokonaisrahoitus oli 26,48 miljoonaa euroa.



KUVA 2. Hämeen ELY-keskuksen yrityksiin kohdistunut rahoitus vuonna 2021.

Paljon avoimia työpaikkoja ja täydennyskoulutuksia työelämään palaaville sairaanhoitajille

Vuonna 2021 työmarkkinoita leimasi työttömien työnhakijoiden ja varsinkin lomautettujen määrän väheneminen vuoteen 2020 verrattuna. Uusia työttömyysjaksoja alkoi edellisvuosia vähemmän. Vuoden lopussa työttömien määrä oli kuitenkin edelleen koronakriisiä edeltänyttä aikaa korkeammalla tasolla.

Julkiseen työnvälitykseen ilmoitettujen uusien avointen työpaikkojen osalta mennyt vuosi oli ennätysellinen. Samanaikaisesti jo ennen koronakriisiä näkynyt pula osaavasta työvoimasta kärjistyi monilla aloilla entisestään. Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmista johtuen vilkas työvoiman kysyntä ei riittänyt laskemaan yli vuoden työttömänä olleiden määrää, ja pitkäaikaistyöttömyys on edelleen vuositasolla kasvussa. Aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden piirissä olevien määrä on edellisvuosia pienempi kuten myös palvelun aloittaneiden määrä.

- Työvoimakoulutus ja muut työllistämistä edistävät palvelut olivat vajaakäytöllä. Koulutuksessa olevien määrät ovat laskeneet ja osa hankituista koulutuksista jouduttiin perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Ratkaisuja etsitään ja tilanteen uskotaan kehittyvän parempaan suuntaan muuan muassa lisääntyneen henkilöstön myötä. Työvoimakoulutuksen lähtökohtana on täydentää ammatillista osaamista ja päivittää mahdollisia vanhentuneita tai unohtuneita tietoja. Matka koulutuksesta takaisin uuteen työhön tai työpaikkaan voi olla lyhytkin, joten sen ei pitäisi olla esteenä koulutukseen hakeutumiselle. Ilman ajantasaista ammattitaitoa on vaikeaa löytää työpaikkaa, sillä työnantajien odotukset ovat korkealla ja perusasioiden opetteluun ei työpaikoilla ole enää aikaa, yksikön päällikkö **Kari Sartamo** toteaa.

Työvoiman saatavuuden ja kohtaannon ongelmia ratkaistiin onnistuneesti 59 yrityksen kanssa yhdessä hankituilla RekryKoulutuksilla, joissa on ollut mukana 125 koulutettavaa. Uusia osaja on koulutettu muun muassa hoitoalalle, elintarviketeollisuuteen, valimo-, maalaamo- ja elektroniikkatyöntekijöiksi, rakennuselementtirakentajiksi, ohjelmistokehittäjiksi sekä myynnin, markkinoinnin ja digitaalisen liiketoiminnan osaajiksi. Kaikkiaan yhteishankintakoulutuksia hankittiin noin 0,68 miljoonalla eurolla, josta Kanta-Hämeen osuus oli 0,42 miljoonaa ja Päijät-Hämeen 0,26 miljoonaa.

Työelämän osaajatarpeisiin vastataan myös ammatillisilla lisä- ja täydennyskoulutuksilla. Hämeessä on järjestetty muun muassa työelämään palaaville sairaanhoitajille täydennyskoulutuksia, tiedolla johtamiskoulutus, yrittäjäkoulutuksia, lupakorttikoulutuksia, robotiikka- ja 3D-mallintamiskoulutuksia, asiakaspalvelukoulutuksia sekä hitsausalan täydennyskoulutuksia. Ammatillisia lisä- ja täydennyskoulutuksia hankittiin yhteensä noin 0,64 miljoonalla eurolla, josta Kanta-Hämeeseen 0,40 miljoonalla ja Päijät-Hämeeseen 0,24 miljoonalla.

Kaikkiaan työvoimakoulutuksia eli yhteishankintakoulutuksia, ammatillisia lisä- ja täydennyskoulutuksia sekä maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksia hankittiin 4,46 miljoonalla eurolla, josta 2,06 miljoonaa euroa kohdentui Kanta-Hämeen koulutushankintoihin ja 2,40 miljoonaa euroa Päijät-Hämeen hankintoihin. Kotoutumiskoulutusten osuus kokonaishankintamäärärahasta oli 3,14 miljoonaa euroa (70 %), josta Kanta-Hämeen osuus oli 1,24 miljoonaa ja Päijät-Hämeen 1,90 miljoonaa. Kaikkiaan työvoimakoulutuksissa oli kuukaudessa keskimäärin noin 1 100 oppilasta, joista runsas kolmannes maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksissa.

Palkkatukipäätöksiä työllistämisen ja työllistymisen tueksi tehtiin yksityiselle sektorille 14,70 miljoonalla eurolla, josta 36 prosenttia Kanta-Hämeeseen ja 64 prosenttia Päijät-Hämeeseen. Kuntiin ja kuntayhtymiin työllistämiseen ja työllistymiseen maksettiin palkkatukea 5,53 miljoonaa euroa, josta 54 prosenttia Kanta-Hämeeseen ja 46 prosenttia Päijät-Hämeeseen. Palkkauksiin valtion hallintoon työllistämiseen käytettiin 0,83 miljoonaa. Tästä 38 prosenttia kohdistui Kanta-Hämeeseen ja 62

prosenttia Päijät-Hämeeseen. Kaikkiaan työllistettynä oli kuukaudessa keskimäärin lähes 1 700 henkilöä. Heistä 73 prosenttia oli yksityisen sektorin, 25 prosenttia kuntien ja kaksi prosenttia valtion töissä. Työllisyyspoliittisiin avustuksiin kolmannelle sektorille kohdistettiin lisäksi 2,20 miljoonaa euroa.

Starttirahan käyttö sekä starttirahalla perustettujen yritysten määrä kasvoi vuoteen 2020 verrattuna. Uusia yrityksiä starttirahan avulla syntyi Hämeeseen vuoden aikana 375. Starttirahoihin käytettiin kaikkiaan 2,80 miljoonaa euroa, josta noin 47 prosenttia maksettiin Kanta-Hämeeseen ja 53 prosenttia Päijät-Hämeeseen. Uusia yrityksiä syntyi muun muassa kaupan ja terveydenhuollon aloille, rakentamiseen, fysioterapiaan, ravintola-alalle, vaatteiden valmistukseen sekä autojen asennukseen ja korjaukseen.

Maaliskuun alussa Hämeessä käynnistyi kaksi työllisyyden kuntakokeilua, jolloin osa TE-toimiston asiakkaista siirtyi Lahden seudun ja Hämeenlinnan seudun kuntakokeilujen asiakkaiksi. Kuntakokeilujen käynnistyminen oli julkisen työvoimahallinnon osalta suuri muutos.

Kotoutumislain mukaisia korvauksia maksettiin 9,5 miljoonaa euroa

Kanta- ja Päijät-Hämeen kunnat saivat valtiolta 2,98 miljoonaa euroa kotoutumislain (1386/2010) mukaisia laskennallisia korvauksia pakolaisten kotoutumisen edistämiseen. Korvauksia maksettiin 0,82 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2020. Korvauksista 1,36 miljoonaa maksettiin Kanta-Hämeen ja 1,62 miljoonaa Päijät-Hämeen kunnille. Laskennalliset korvaukset on tarkoitettu kunnassa käytettäväksi pakolaisten ohjaukseen ja neuvontaan sekä muuhun kotoutumista tukevaan toimintaan.

Laskennallisten korvausten lisäksi kunnille maksettiin kotoutumiseen liittyviä menoja (tulkkaus- ja kääntökustannukset, alkukartoituskorvaukset, sosiaali- ja terveystalvelujen erityiskorvattavat kustannukset) 6,48 miljoonalla eurolla. Tämä on 0,39 miljoonaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kanta-Hämeen kunnille maksettiin 2,78 miljoonaa ja Päijät-Hämeen kunnille 3,70 miljoonaa.

Kotoutumislain mukaisia korvauksia maksetaan kunnille, jotka ovat tehneet ELY-keskuksen kanssa sopimuksen pakolaisten vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä ja joilla on lisäksi voimassa oleva kotouttamisohjelma.

Yritystukirahoituksen osalta vuosi oli vilkas

Vuonna 2021 yritysten kehittämisen rahoitus kasvoi huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkiaan rahoitusta myönnettiin 13,74 miljoonaa euroa eli 5,45 miljoonaa enemmän (66 %) kuin vuosien 2019-2020 aikana. Rahoituksesta suurin osa (87 %) oli yritysten kehittämisavustusta loppuosuuden koostuttua yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksesta ja yrityksen kehittämispalvelujen rahoituksesta.

- Toista vuotta poikkeuksellista korona-aikaa ei ole vähentänyt yritysten kiinnostusta kehittämiseen ja investointeihin. Yritystapaamisia tehtiin verkko- ja tapahtumalla lähes entiseen tapaan. Yritystapaamisten siirtyminen melko puhtaasti verkko- ja tapahtumalla ei ole heikentänyt asiakasohjauksen tai palvelun laatua, Hämeen ELY-keskuksen rahoitusyksikön päällikkö **Sinikka Kauranen** kertoo.

- Yritysten kehittämisavustusten myöntämisessä siirryttiin vuonna 2021 suhteellisen normaaliin olotilaan toimintaympäristön muutoksesta ja taloustilanteen ennustettavuuden vaikeutumisesta huolimatta. Valtuutta oli kuitenkin käytettävissä enemmän kuin yleensä, joten se avasi mahdollisuuden uusien toimialojen yrityksille hakea ja saada yrityksen kehittämisavustusta. Kanta- ja Päijät-Hämeessä rahoitus kuitenkin kohdistui pääosin teollisuuden yrityksille, joille myönnettiin avustuksia koneinvestointeihin. Lisäksi rahoitusta myönnettiin uusista toimialoista erityisesti ohjelmistoalalle, **Sinikka Kauranen** toteaa.

Vientirytykset ovat hyödyntäneet rahoituksia laajalti.

- Kanta- ja Päijät-Hämeen alueella vienti ja vientiä aloittavat yritykset hyödynsivät kehittämisavustukseen kohdennettua kansallista ja EU-valtuutta vuoden 2021 aikana ennätysmääräisesti. Lisäksi lokakuun lopussa päättyneen ohjelmakauden jälkeen kehittämistä saatettiin jatkaa myös kasvun kiihdytysohjelman mukaisin ehdoin. Noin puolet ELY-keskuksen kehittämisavustuksella rahoitetuista hankkeista kohdistui yrityksen kansainvälistymisen edistämiseen. Vuosi oli erittäin vauhdikas, paikoin ei olisi uskonut, että elämme vielä keskellä koronapandemiaa, Hämeen ELY-keskuksen Team Finland -koordinaattorit **Tuomo Kauha** ja **Matti Nykänen** kertovat.

Vuoden aikana Team Finland -koordinaattorit koordinoivat koronarahoituksen jälkikontaktointia ja aktivoivat yrityksiä muun muassa ELY-keskuksen yritystukirahoitusten pariin. Näihin kohdistuneet lisävaltuudet kiinnostivat laajalti. Hämeen ELY-keskus ja TE-toimisto tiivistävät lisäksi yhteistyötään käynnistyneessä Hämeen yrityspalvelut -mallissa www.hameenyrityspalvelut.fi. Yhteistyön myötä on saatu lisäresursseja yritysten kehittämispalveluiden neuvontaan ja aktivointiin. Lisäresurssin avulla tuetaan kanta- ja päijäthämäläisiä yrityksiä kasvussa ja kansainvälistymisessä.

Yritysten kehittämisavustuksella ja yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksella mahdollistetaan noin 56,5 miljoonan euron investointi- ja kehittämishankkeiden toteutus, josta Kanta-Hämeen osuus 33,1 miljoonaa ja Päijät-Hämeen osuus 23,4 miljoonaa. Rahoituksella myötävaikutetaan suoraan arviolta 582 uuden työpaikan ja 8 yrityksen syntyyn. Työpaikoista 271 kohdistuu Kanta-Hämeeseen ja 311 Päijät-Hämeeseen. Hankkeiden vaikutuksella arvioidaan syntyvän uutta liikevaihtoa noin 217,2 miljoonaa euroa, josta viennin kautta odotetaan tulevan noin 95,0 miljoonaa euroa. Liikevaihdon lisäyksestä 94,9 miljoonaa euroa kohdistuu Kanta-Hämeeseen ja 122,3 miljoonaa Päijät-Hämeeseen. Osuus viennin kautta on Kanta-Hämeessä 43,3 miljoonaa ja Päijät-Hämeessä 51,8 miljoonaa. Yritykset ovat lisäksi ilmoittaneet edistävänsä vähähiilisyttä yhteensä 93 hankkeessa. Lisäksi hankkeilla on huomattavia välillisiä vaikutuksia, joten ne tukevat erittäin merkittävästi aluetalouden kasvua Hämeen maakunnissa.

Vuonna 2021 ELY-keskus myönsi yritysten kehittämisavustuksia yhteensä 11,90 miljoonaa euroa 130 hankkeelle. Vuosi sitten kehittämisavustuksia myönnettiin reilusti vähemmän eli noin 5,13 miljoonaa. Hankkeita oli tuolloin 80. Rahoitus maakuntien välillä jakaantui melko tasan ollen Päijät-Hämeeseen 51 ja Kanta-Hämeeseen 49 prosenttia.

Toimialoitain tarkasteltuna suurin rahoitusosuus oli teollisuudessa (9,53 milj. euroa). Kanta-Hämeessä teollisuuden osuus rahoituksesta oli 87 prosenttia (5,04 milj. euroa) ja Päijät-Hämeessä 73 prosenttia (4,49 milj. euroa). Myös hankemäärältään (79 hanketta) teollisuus oli selvästi muita toimialoja suurempi 61 prosentin osuudella. Muita rahoitettuja toimialoja Kanta-Hämeessä olivat muun muassa tukku- ja vähittäiskauppa (0,22 milj.), informaatio ja viestintä (0,17 milj.) sekä ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (0,13 milj.). Samoja toimialoja rahoitettiin myös Päijät-Hämeessä (ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta 0,44 milj., informaatio ja viestintä 0,43 milj. ja tukku- ja vähittäiskauppa 0,38 milj.).

Kanta-Hämeessä merkittävin ja koko alueen suurin rahoitus myönnettiin **Vitabalans Oy**:lle (1 659 600 euroa) nykyisen lääketehaan laajennukseen. **Aste Finland Oy** sai 443 480 euroa teollisen toiminnan, prosessien ja osaamisen kehittämiseen resurssiviisaasti. **Jospak Oy**:lle myönnettiin 441 790 euroa Tehdas150 - vaihe 1-hankkeeseen, jossa yritys kehittää, pilotoi ja kaupallistaa uutta vuokratkaisua ja siihen liittyvää valmistusmenetelmää. Lisäksi investoidaan tuote- ja teknologiakehityksen tuloksena syntyviin uusiin tuotantolinjoihin. **Lasiliiri Oy** sai 253 650 euroa älykkäiden lasiratkaisuiden konseptointiin sekä kansainvälistymiseen.

Päijät-Hämeen 76 hankkeesta eniten rahoitusta sai **Korvenranta Oy** (280 000 euroa) nestaavaan CNC-työstökeseukseen ja automaattivarastoon. Hankkeen tavoitteena on kehittää yrityksen käyttämien puupohjaisten raaka-aineiden työstöprosessin materiaali- ja energiatehokkuutta sekä työturvallisuutta ja työhyvinvointia investoimalla BAT-teknologiaan. **Jartek Invest Oy**:lle myönnettiin 230 080 euroa yrityksen avaintuotteen tuotekehityshankkeeseen, jossa avaintuote konseptoidaan ja suunnitellaan kokonaan uusiksi. **Climecon Oy** sai 228 870 euroa tulevaisuuden tehdas - hankkeeseen. Tuotannon kehittämällä ja tehostamisella rakennetaan lisäkapasiteettia ja kilpailukykyä kansainvälistymiseen. **Selka Oy**:lle myönnettiin 223 650 euroa Selka 2.1 Positiivinen kierre -hankkeeseen. Hankkeella pyritään kasvattamaan vientiä hankkeessa kehitettävien uusien tuotteiden ja toteutettavien markkinointitoimien avulla.

Kehittämisyavustusten lisäksi Kanta- ja Päijät-Hämeeseen myönnettiin rahoitusta yrityksen toimintaympäristön kehittämishankkeisiin. Päijät-Hämeeseen rahoitettiin kolme hanketta ja Kanta-Hämeeseen yksi. Kaikki hankkeet rahoitettiin jälkimmäisellä vuosipuoliskolla. Hankkeita rahoitettiin yhteensä 1,12 miljoonalla eurolla. Rahoitukseltaan suurin hankkeista on Lahden seutu-**Lahti Region Oy**:n hanke ”Back to Business - Even stronger” (389 088 euroa). Hankkeessa pureudutaan matkailu- ja tapahtuma-alan kehittämiseen ja elvyttämiseen koronarajoitusten helpottaessa ja varmistetaan ajoissa yrittäjien reagoituuteen ja muuttuneeseen kysyntään.

Yritykset käyttivät aktiivisesti myös ELY-keskuksen tarjoamia yritysten kehittämispalveluita, joiden avulla haettiin ulkopuolisen asiantuntijan sparrausta yrityksen kehittämiseen ja kasvuun. Vuonna 2021 analyysi-, konsultointi- ja koulutuspalveluihin myönnettiin rahoitusta yhteensä noin 724 000 euroa. Suurin osa rahoituksesta kohdistui Konsultointi-palveluun, johon käytettiin 530 000 euroa. Erityisen suosittu oli Kasvun ja kansainvälistymisen konsultointi. Palveluihin käytettiin rahaa 980 000 euroa edellisvuotta vähemmän. Eroa selittää se, että vuonna 2020 yritysten kehittämispalvelujen kysyntä oli ennätyksellisen suurta palvelujen omavastuuosuuden väliaikaisen alentamisen vuoksi. Kehittämispalveluja käytettiin kuitenkin vuonna 2021 molemmissa maakunnissa enemmän kuin vuonna 2019, jolloin palveluihin myönnettiin rahoitusta Hämeen maakunnissa yhteensä noin 622 200 euroa.

Kaikki yritystuet löytyvät maakunnittain www.rakennerahastot.fi -sivuston Etelä-Suomen osiosta <https://rakennerahastot.fi/etela-suomi-rahoitetut-hankkeet>.

ESR-varoin edistetään muun muassa opettajien ja opiskelijoiden osaamista ja mahdollisuuksia hybridi- ja etäopiskelussa

Euroopan sosiaalirahastosta myönnettiin vuonna 2021 hankkeille yhteensä noin 7,43 miljoonaa euroa. Se on lähes kolminkertaisesti enemmän kuin vuonna 2020, jolloin hankkeita rahoitettiin 2,60 miljoonalla eurolla. Rahoituksesta 52 prosenttia eli 3,86 miljoonaa kohdistui Päijät-Hämeeseen. Hankkeita alkoi yhteensä 39, joista Päijät-Hämeen alueella 20.

Vuonna 2021 ELY-keskukset saivat REACT EU -rahoitusta koronaviruksen aiheuttamaan talouden elvytykseen vuosille 2021–2022. REACT EU -rahoituksella tuetaan alueita koronaviruksen aiheuttamien vahinkojen korjaamisessa. Tästä jaettavat ESR-varat kohdennetaan digitaalisten taitojen parantamiseen sekä yritysten ja yrittäjien nopean muutuskäyvyyden edistämiseen ja vihreän siirtymän tukemiseen (toimintalinja 9).

Hämeessä vuoden aikana rahoitetuilla hankkeilla tuetaan esimerkiksi opettajien ja opiskelijoiden osaamista ja mahdollisuuksia hybridi- ja etäopiskelussa. Tähän haasteeseen vastaavat muun muassa **Suomen eOppimiskeskus ry**:n vetämä hanke Hybridiopetuksen ja -työskentelyn taidot ja tavat (443 488 euroa) sekä **Kiipulasäätiön** luotsaama UFO - uudet fyysisvirtuaaliset oppimisympäristöt - hanke (109 297 euroa). Yritysten muutuskäyvyyttä kasvattamaan ja vihreää siirtymää tukemaan panostettiin merkittävästi. Esimerkiksi **LAB ammattikorkeakoulun** Yhdistäjä - Yhteiskehittämisellä

kasvua liiketoimintaan -hanke (265 621 euroa) tukee sote-organisaatioiden osaamista uusien teknologioiden hyödyntämisessä. **Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän** hankkeessa DIVA - Data ja innovaatiot vihreän siirtymän tukena elintarvikealalla (254 590 euroa) keskitytään puolestaan sivuvirtojen uudelleenlaiseen hyödyntämiseen osana yritysten kasvua.

Kanta-Hämeessä rahoitusta sai lisäksi muun muassa **Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n** ARPA-Arvoperustaiset palvelumallit nuorten mielenterveyden edistämiseksi -hanke (266 936 euroa). Hankkeessa kehitetään nuorten mielenterveyttä edistävä ja helposti saavutettava digitaalinen toimintamalli, joka perustuu nuorta motivoivaan osallistamiseen. **Lasten Liikunnan Tuki** ry:n Ohjatusti työelämään -hankkeessa (261 782 euroa) rakennetaan ja mahdollistetaan yksilöllisiä palvelupolkuja kohti työelämää. Hanke kohdistuu etenkin nuoriin.

Päijät-Hämeessä suurin hankerahoitus myönnettiin **Lahden kaupungin KUNTO** - Uusilla kunnallisilla toimilla työkuuntoon ja työelämään -hankkeelle (642 469 euroa). Hankkeessa rakennettavalla uudella kunnallisella toimintamallilla tuetaan ja parannetaan heikossa työmarkkina-asemassa ja syrjäytymisvaarassa olevien työttömien alle 30-vuotiaiden nuorten työnhakijoiden työkykyä ja työllistymistä. **LAB-ammattikorkeakoulu Oy:n** ja **Koulutuskeskus Salpaus-kuntayhtymän SÄHÄKKÄ** - Sähkö- ja automaatio-osaamisen kehittäminen Lahden seudulla -hanke sai 375 000 euroa. Hankkeen tavoitteena on työllisyyden edistäminen sähkö- ja automaatioalan osaamistasoilla. Tämä saavutetaan edistämällä sähkö- ja automaatioteknologioiden osaamiseen liittyvää laadukasta koulutustarjontaa.

Kaikki rahoitetut ESR-hankkeet löytyvät maakunnittain www.rakennerahastot.fi -sivuston Etelä-Suomen osiosta <https://rakennerahastot.fi/etela-suomi-rahoitetut-hankkeet>.

Maaseudun kehittäminen jatkui siirtymäkauden rahoituksella

Maaseudun kehittämiseen käytettiin alkuvuodesta loput vanhan ohjelmakauden 2014–2020 rahoitukset ja keväällä siirryttiin käyttämään siirtymäkauden 2021–2022 rahoitusta. Lisäksi yritystukiin saatiin lisärahoitusta EU:n elpymisvälineestä. Rahoitushakuja yritys- ja hankerahoituksen sekä Leader-rahoituksen osalta pystyttiin jatkamaan ilman keskeytyksiä ennen uuden CAP rahoituskauden aloittamista vuonna 2023.

Maaseudun kehittämisen kokonaisrahoitus oli noin 5,83 miljoonaa euroa, josta suoraan ELY-keskuksen hankerahoitukseen käytettiin 1,59 miljoonaa euroa, mikä oli selvästi edellisvuotta enemmän. Yritystukiin käytettiin rahoitusta edelliseen vuoteen verrattuna vähemmän, mutta rahoituksen painopiste säilyi silti yritysrahoituksessa. Leader-ryhmien yritystukien volyyymi kasvoi ja kehittämisrahoituksen taso pysyi samalla tasolla.

- Kehittämishankkeiden rahoituksen kysyntä oli vilkasta. Rahoitukseen valittiin erityisesti uudentyyppisiä hankkeita ja sellaisia, jotka hyvin sopivat myös tulevan rahoituskauden strategioihin ja tavoitteisiin. Esimerkiksi ilmastoaiheisia, kiertotalouteen liittyviä ja luonnon monimuotoisuutta maaseutu-ympäristössä tukevia hankkeita rahoitettiin muutamia. Yritysrhymiä saatiin rahoitukseen tavoitteita vähemmän. Kehittämistyö maaseudulla myös uusien hankkeiden kautta pystyttiin ylläpitämään, vaikka kokonaisuutena käytettävissä oleva rahoitus oli niukka, Hämeen ELY-keskuksen kehittämispäällikkö **Timo Kukkonen** kertoo.

Maaseudun kehittämishankkeina rahoitettiin Kanta- ja Päijät-Hämeeseen keskittyviä, mutta myös laajempia eri ELY-alueet kattavia alueiden välisiä hankkeita. Kanta- ja Päijät-Hämeessä toteutetaan esimerkiksi **LAB-ammattikorkeakoulu Oy:n** HITU - Ilmastoturvallisuuden parantaminen Hämeen maaseudulla -hanketta, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa, miten hämäläinen maaseutu voi varautua ilmastonmuutokseen. Hankkeessa pyritään löytämään juuri Hämeeseen kohdistuvat ilmatoriskit, tarkentamaan niitä pienemmille alueille ja tiedottamaan tämän pohjalta toimijoita ja asukkaita

varautumismahdollisuuksista. **Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n** Kestävä RuokaHäme -hankkeessa lisätään elintarvikealan mikro- ja pk-yritysten tietoisuutta kestäväen kehityksen ja vastuullisuuden periaatteista ja tuotetaan yrityksille uutta osaamista. **ProAgria Keskusten Liitto ry:n** Kokonaisvaltaisesta kiertotaloudesta maaseudun elinvoiman rakennuspalikoita -hanke lisää muun muassa maaseudulla toimivien yrittäjien tietoutta tilakohtaisen kiertotalouden mahdollisuuksista, tuottaa kokonaisvaltaisia ja logistisesti mahdollisia kiertotalouskonsepteja ja tuo alan toimijoita yhteen. **Hämeen Kylät ry:n** Uusia asumisratkaisuja hämäläisiin kyläidylleihin -hankkeen avulla tuetaan uusien asumisratkaisujen käynnistymistä ja toteuttamista hämäläisissä kylissä käytännön toimenpiteillä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Maaseudun yritysrahoitusta myönnettiin vuoden aikana yhteensä 2,08 miljoonaa euroa eli 1,16 miljoonaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Rahoitukseen sisältyy maaseuturahaston elpymisvälineen valtuutta (0,19 miljoonaa) sekä maaseutuyritysten väliaikaista tukea, jonka haku jatkui vuonna 2021. Tätä tukea myönnettiin runsaat 72 000 euroa. Kaikkiaan hankkeita rahoitettiin 43, joista 23 Kanta-Hämeessä ja 20 Päijät-Hämeessä. Rahoituksesta 61 prosenttia eli 1,26 miljoonaa kohdistui Kanta-Hämeeseen. Päijät-Hämeen osuus rahoituksesta oli 0,82 miljoonaa euroa. Suurimmat toimialat rahoituksessa olivat muu yritystoiminta ja elintarvikkeiden jalostus. Muun yritystoiminnan osalta suurimmat yksittäisen tuen saajat olivat AMJ-Tuotanto Oy, Matimek Oy, Icoma Oy ja Konepaja Seppo Suomi Oy. Elintarvikkeiden jalostuksen osalta suurimmat tuen saajat olivat Herkkumaa Oy, Maatilan lihakauppa Makumaa Oy ja Lihasampo Oy.

Maaseutuohjelman ELY-keskuksen myöntämällä yritysrahoituksella mahdollistetaan Hämeessä noin 9 miljoonan euron investointien toteutus sekä myötävaikutetaan suoraan arviolta 66 uuden työpaikan syntymiseen. Toteutettavien investointien vaikutuksesta yrityksiin arvioidaan syntyvän uutta liikevaihtoa yli 14 miljoonaa euroa.

Kanta-Hämeessä suurin tuen saaja oli **AMJ-tuotanto Oy**, jolle myönnettiin 175 180 euroa erikoiselementtituotantotehtaan laajennukseen. **Matimek Oy** sai 167 000 euroa levytyökeskusinvestointiin ja **Herkkumaa Oy** 151 754 euroa tuotannon kehittämiseen ja kapasiteetin varmistamiseen.

Päijät-Hämeessä suurin tuen saaja oli iittiläinen **Icoma Oy**, jolle myönnettiin 155 948 euroa puun maalauslinjainvestointiin. Hartolalainen **Konepaja Seppo Suomi Oy** sai 140 044 euroa työstökoneinvestointiin ja lahtelainen **Lihasampo Oy** 97 567 euroa nollaenergisien tuotantolaitoksen rakentamiseen sekä kylmäkonehankintaan.

LEADER-yritystukia myönnettiin alkuvuoden aikana 38 hankkeelle yhteensä 0,54 miljoonaa euroa. Muutaman Kanta-Hämeen hankkeen toteutusalue on Kanta-Hämeen ulkopuolella. Eniten rahoitettiin muun palvelutoiminnan hankkeita (14). Maaseutumatkailussa ja muussa teollisessa yritystoiminnassa rahoitettiin molemmissa viisi hanketta. Kanta-Hämeessä suurin tuen saaja oli **Mikar Koneistus Oy**, joka sai 36 800 euroa viisakselisen koneistuskeskuksen hankintaan. **Nekopa Oy** sai 29 700 euroa ja **Konepaja Aho Oy** 24 433 euroa. Molemmat saivat tukea CNC-sorvin hankintaan. Päijät-Hämeessä suurin tuki (52 096 euroa) myönnettiin Juho Murrolle pienmeijerin rakentamiseen. **Tuulivet Oy** sai 50 167 euroa Heinolan eläinlääkäriaseman laajennukseen ja Aurinkorannan lomamökkien matkailun kehittämisinvestointeihin myönnettiin 47 182 euroa.

Leader-ryhmien hanketukia myönnettiin 1,63 miljoonalla eurolla, 68 hankkeelle. Kanta-Hämeessä suurin tuki myönnettiin **Linnaseutu ry:lle** (104 753 euroa) Rajaton -hankkeelle. **Virtavesien hoitoyhdistys Virho ry** sai 77 625 euroa Vantaanjoen, Karjaanjoen ja Uskelanjoen vaelluskala- ja jokiluontohankkeen toteutukseen, **Hattulan kunta** 49 346 euroa Hattulan yhdistysohjelman jalkauttamiseen ja **Asenne ry** 49 119 euroa NOTSKI-hankkeeseen.

Päijät-Hämeessä suurin Leader-hanketuki (105 696 euroa) myönnettiin **Vierumäen kyläyhdistys ry:**lle Vetovoimainen Vierumäki – Vierumäki lähialueen muuttovoiton moottorina -hankkeen toteutukseen. **Päijänne Leaderin** Kyläkoutsi – osaamista kyliin ja kortteleihin -hankkeen (73 395 euroa) tavoitteena on luoda laadukas yhtenäinen koulutuskonsepti valtakunnallisesti kyläasiamiehille sekä myös esimerkiksi Leader-verkostolle käytettäväksi kylien ja kortteleiden kouluttamiseen. VILKAS-teemahankkeesta (71 759 euroa) rahoitetaan muun muassa lähiliikunta-, luontomatkailu- tai virkistyspaikkojen rakentamista ja kunnostamista.

Lisätietoja rahoitetuista hankkeista löytyy [Hämeenraitin](https://hameenraitti.fi/hankerekisteri/) hankerekisteristä <https://hameenraitti.fi/hankerekisteri/>.

Maatilojen sukupolvenvaihdokset kaksinkertaistuivat, mutta investointitahti hiipui loppuvuonna

Vuonna 2021 nuoren viljelijän aloittamisavustuksia myönnettiin 0,96 miljoonaa euroa, joka on kaksinkertainen määrä vuoteen 2020 verrattuna. Aloittamisavustuksista myönnettiin 0,47 miljoonaa Kanta-Hämeeseen ja 0,49 miljoonaa Päijät-Hämeeseen. Aloitustukiin myönnettiin lisäksi korkotukea 5,12 miljoonan euron lainapääomalle.

Maatilojen investointiavustuksia myönnettiin 4,23 miljoonaa euroa, josta 1,94 miljoonaa Kanta-Hämeeseen ja 2,29 miljoonaa Päijät-Hämeeseen. Lisäksi investointeihin myönnettiin korkotukea 4,21 miljoonan euron lainapääomalle. Suurimmat tukikohteet olivat lypsykarjanavetoiden rakentamiseen (1,63 miljoonaa euroa), vaikkakin kokonaisinvestoinnit lypsykarjatalouteen alenivat merkittävästi erityisesti Kanta-Hämeessä. Suurimmat prosentuaaliset lisäykset olivat erityisesti aurinkoenergian tuotantoon.

- Maataloudessa investointeja ja sukupolvenvaihdoksia suunnitellaan pitkällä jännteellä, mutta loppuvuoden aikana tapahtunut maatalouden kannattavuuden heikentyminen vähensi investointihalukkuutta. Maatalouspolitiikkaan on tulossa muutoksia vuoden 2023 alussa, jolloin tukijärjestelmiinkin tulee myös muutoksia. Vuoden 2023 alussa saattaa olla myös hakukatkoja. Jos maatiloille on tärkeää päästä aloittamaan investoinnin toteuttaminen nykyehdoilla tämän vuoden aikana, kannattaa hakemukset jättää alkuvuoden aikana. Tämän hetken tiedon mukaan tukijärjestelmiin ei olisi tulossa kuitenkaan dramaattisia muutoksia, jolloin myös investointeja on mahdollista tehdä kohtuullisen vakaalta pohjalta, maaseutuyksikön päällikkö **Kari Kivikko** Hämeen ELY-keskuksesta kertoo.

Helmi-rahoituksella kunnostettiin arvokkaita perinnebiotooppeja

Vapaaehtoisen metsiensuojeluohjelman (METSO) rahalla maksettiin vuonna 2021 maanomistajille korvauksia yksityisen luonnonsuojelualueen perustamisesta sekä kauppahintoja luonnonsuojelutarkoituksiin tehdyistä maakaupoista kaikkiaan noin 3,17 miljoonaa euroa. Rahoituksesta 64 prosenttia kohdistui Kanta-Hämeeseen. Kanta-Hämeessä METSO-ohjelman rahoitus kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna. Päijät-Hämeessä rahoituksen määrä oli laskussa. Ympäristöministeriön rahoittaman HELMI-elinympäristöohjelman rahoitusta soidensuojelun toteutukseen käytettiin 0,39 miljoonaa euroa, josta suurin osa eli 95 prosenttia Kanta-Hämeeseen.

ELY-keskus hankkii ostopalveluna luontoselvityksiä ja luonnonhoitotöitä arvokkaille elinympäristöille Ympäristöministeriön myöntämällä HELMI-elinympäristöohjelman erillismäärärahalta. Vuonna 2021 näihin ostopalveluihin käytettiin yhteensä noin 131 000 euroa. Valtaosa tästä summasta käytettiin arvokkaiden perinnebiotooppien (niityt, kedot, hakamaat) kunnostamiseen ja jatkuvan hoidon (laidunnus) järjestämiseen. Lisäksi ostopalveluna hankittiin muun muassa hämeenkylmänkukan kasvupaikkojen hoitotoimia ja arvokkaiden lintuvesikohteiden linnustoselvityksiä. Eliölaajien suojeluun

osoitetulla YM:n erillismäärärahalla hankittiin kiireellisesti suojeltavien lajien esiintymien tilan seurantaan ja hoitoon tähtääviä selvityshankkeita lähes 17 000 eurolla.

Ympäristöhankkeiden toteutumisesta avustettiin vuoden 2021 aikana yhteensä 0,63 miljoonalla eurolla. Rahoituksella tuettiin muun muassa Kanta- ja Päijät-Hämeen vesistö- ja valuma-aluekunnostusten suunnittelua ja toteutumista. Kanta-Hämeessä ympäristörahoituksella avustettiin myös Riihimäen keskusta-alueen tulvariskien hallintaa palvelevaa hanketta. Lisäksi avustettiin Kanta-Hämeeseen sijoitettavaa yhdyskunnan vedenhankintaa ja pohjavesien suojelua edistävää pohjavesialueiden geologista rakenneselvitystä.

Rakennusperinnön hoitoavustuksilla tuetaan eri aikakausien rakennusperinnön sekä hyvien rakennus- ja korjaustapojen säilymistä. Asiantunteva korjaaminen varmistaa rakennuksen säilymisen pitkään käyttökelpoisena. Avustukset on tarkoitettu yksityisille omistajille ja rakennusperinnön hoitoa edistävälle yhteisöille kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ja niiden välittömän ympäristön kunnossapitoon. Tavoitteena on säilyttää arvokasta kulttuuri- ja rakennusperintöä ja synnyttää kunnostushankkeilla aluetaloudellista hyötyä.

Hämeen ELY-keskus jakoi vuoden 2021 aikana yhteensä 135 400 euroa avustuksia Kanta- ja Päijät-Hämeen rakennusperinnön hoitoon. Tästä 13 400 euroa myönnettiin erillismäärärahalla Heinolan kaupungille Heinolan seminaarin säilymistä turvaaviin toimenpiteisiin. Avustettavien kohteiden valinnassa otettiin huomioon muun muassa niiden kulttuurihistoriallinen arvo, suunnitellut kunnostustoimenpiteet ja niiden vaikutus rakennuksen säilymiseen tai laajemmin ympäristöön. Myös korjaushankkeen toimiminen kannustavana esimerkkinä vaikutti harkintaan. Avustuksen saajia olivat pääasiassa yksityiset henkilöt. Avustusta saivat myös muun muassa oppilaitokset, kunta ja yritykset. Yleisimpiä kunnostuksen kohteita olivat julkisivut, katot ja ikkunat. Kanta-Hämeeseen avustusta myönnettiin 12 kohteeseen yhteensä 49 000 euroa. Myönnetty avustukset olivat suuruudeltaan 1 500 eurosta 6 000 euroon. Päijät-Hämeeseen avustusta myönnettiin 26 kohteeseen yhteensä 86 400 euroa. Myönnetty avustukset olivat suuruudeltaan 500 eurosta 7 500 euroon.

Lisätietoja:

Hämeen ELY-keskus:

Ylijohtaja Tommi Muilu, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 206

Johtaja, Elinkeino, työvoima ja osaaminen, Vesa Jouppila, puh. 0295 025 013

Rahoitus työllisyyden edistämiseen: Yksikön päällikkö Kari Sartamo, puh. 0295 025 098

Työvoimakoulutus/Yhteishankinnat: Johtava koulutusasiantuntija Anni Lautala, puh. 0295 025 069 ja koulutusasiantuntija Tuula Kinnunen, puh. 0295 025 163

Työvoimakoulutus/Kotoutumiskoulutus: Työvoimapalveluasiantuntija Anita Salonen puh. 0295 025 097

Kotoutumislain mukaiset korvaukset kunnille: Työvoimapalveluasiantuntija Anita Salonen puh. 0295 025 097

Yritysrahoitus ja hankerahoitus ESR: Yksikön päällikkö Sinikka Kauranen, puh. 0295 025 151

Maatilojen kehittäminen: Yksikön päällikkö Kari Kivikko, puh. 0295 025 060

Maaseudun kehittäminen: Kehittämispäällikkö Timo Kukkonen, puh. 0295 025 065

Maaseudun kehittäminen, yritysrahoitus: Rahoitusasiantuntija Kari Palvaila puh. 0295 025 082

Ympäristö, Metso- ja Helmi-ohjelmat: luonnonsuojeluasiantuntija Riitta Ryömä, puh. 0295 025 134
Ympäristö, vesistökuunnostukset ja tulvat: ympäristösuunnittelija Elina Laine, puh. 0295 025 107
Ympäristö, rakennusperintö: alueidenkäytön asiantuntija Hannele Kuitunen, puh. 0295 025 121

Tiedotus: Erikoissuunnittelija Sanna Paakkunainen. puh. 0295 025 159 ja viestintäsuunnittelija Minna Huovinen 0295 025 076

www.ely-keskus.fi/hame -> alueen tila ja näkymät -> talous- ja elinkeinoelämä -> rahoituskatsaukset ->

TAULUKKO 1. Hämeen ELY-keskuksen rahoitus Hämeessä maakunnittain vuonna 2021, miljoonaa euroa (osa maakuntakohtaisista luvuista ei ole käytettävissä, joten Kanta- ja Päijät-Hämeen yhteenlaskettu luku ei vastaa taulukon yhteensä-saraketta)

	Kanta-Häme	Päijät-Häme	Yhteensä
<u>Rahoitus työllisyyden edistämiseen</u>			32,99 milj. €
Tukityöllistäminen ja starttiraha			28,31
Työvoimakoulutus	2,06	2,40	4,46
Työvoimapalvelun erityistoimet			0,22
<u>Kunnille maksettavat pakolaiskorvaukset</u>	4,14 milj. €	5,32 milj. €	9,46 milj. €
Kotoutumislain mukaiset laskennalliset korv. kunnille	1,36	1,62	2,98
Kotoutumiseen liittyvien menojen korvaaminen kunnille	2,78	3,70	6,48
<u>Yritysten kehittäminen</u>	6,33 milj. €	7,42 milj. €	13,74 milj. €
Yrityksen kehittämispalvelut	0,27	0,45	0,72
Yrityksen kehittämisavustus	5,79	6,11	11,90
Yritysten toimintaympäristöavustus	0,27	0,85	1,12
<u>Hankerahoitus ESR</u>	3,57 milj. €	3,86 milj. €	7,43 milj. €
TL3: Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus	0	0	0
TL4: Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen	1,08	0,71	1,80
TL5: Sosiaalinen osallisuus ja köyhyiden torjunta	0,41	1,02	1,43
TL9: React-EU ESR	2,08	2,13	4,21
<u>Maatilojen kehittäminen</u>	6,82 milj. €	7,72 milj. €	14,54 milj. €
Nuoren viljelijän tilanpidon aloittaminen	3,17	2,92	6,09
Maatalouden investoinnit	3,65	4,80	8,45
<u>Maaseudun kehittäminen</u>	3,08 milj. €	2,76 milj. €	5,83 milj. €
Kehittämishankkeet	0,64	0,95	1,59
Maaseudun yritysrahoitus	1,26	0,82	2,08
LEADER-ryhmien hanketuet	0,98	0,65	1,63
LEADER-ryhmien yritystuet	0,20	0,34	0,54
<u>Ympäristö</u>	3,15 milj. €	1,31 milj. €	4,45 milj. €
Ympäristönsuojelu	0,60	0,03	0,63
METSO-ohjelman toteutus	2,03	1,14	3,17
HELMI-ohjelman soidensuojelun toteutus	0,37	0,02	0,39
HELMI-ohjelman muu toimeenpano	0,10	0,03	0,13
Rakennusperintö	0,05	0,09	0,14
<u>Yhteensä</u>	29,15 milj. €* 	30,78 milj. €* 	88,45 milj. €

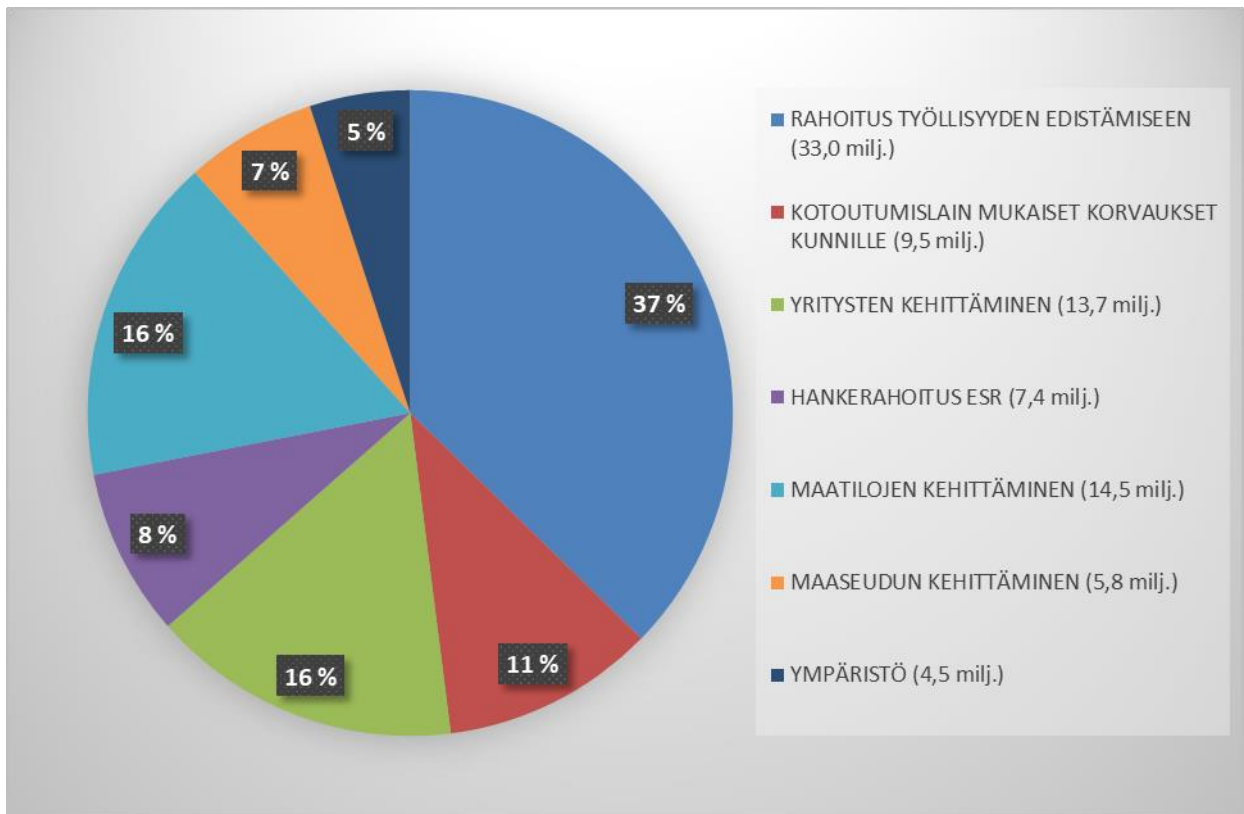
* osa maakunnittaisista luvuista ei ole käytettävissä

TAULUKKO 2. Hämeen ELY-keskuksen jakama rahoitus Hämeessä vuosina 2020 ja 2021, euroa.

RAHOITUSPÄÄTÖKSET €	2020	2021
RAHOITUS TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEEN	30 177 464	32 986 602
Tukityöllistäminen ja starttiraha	24 422 614	28 307 673
Työvoimakoulutus	5 295 044	4 459 000
Työvoimapalvelun erityistoimet	459 806	219 929
KOTOUTUMISLAIN MUKAISET KORVAUKSET KUNNILLE	10 676 524	9 461 250
Kotoutumislain (1386/2010) mukaiset laskennalliset korvaukset kunnille	3 802 021	2 978 396
Kotoutumiseen liittyvien menojen korvaaminen kunnille	6 874 503	6 482 854
YRITYSTEN KEHITTÄMINEN	8 297 406	13 744 095
Yrityksen kehittämisspalvelut	1 703 834	724 203
Yrityksen kehittämissavustus	5 125 292	11 904 571
Yritysten toimintaympäristön kehittämissavustus	1 468 280	1 115 321
HANKERAHOITUS ESR	2 600 732	7 434 630
TL3: Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus	2 428 742	0
TL4: Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen	0	1 797 929
TL5: Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta	171 990	1 426 923
TL 9 React-EU ESR	0	4 209 778
MAATILOJEN KEHITTÄMINEN	15 929 305	14 537 239
Nuoren viljelijän tilanpidon aloittaminen	3 119 880	6 091 400
Maatalouden investoinnit	12 809 425	8 445 839
MAASEUDUN KEHITTÄMINEN	5 531 062	5 833 411
Kehittämishankkeet	714 748	1 586 304
Maaseudun yritysrahoitus	3 235 457	2 078 142
LEADER -ryhmien hanketuet	1 410 713	1 628 241
LEADER -ryhmien yritystuet	170 144	540 724
YMPÄRISTÖ	4 834 012	4 453 994
Ympäristönsuojelu	1 138 362	632 994
METSO-ohjelman toteutus	3 285 550	3 169 900
HELMI-ohjelman soidensuojelun toteutus*	246 100	385 000
HELMI-ohjelman muu toimeenpano*		130 700
Rakennusperintö	164 000	135 400
YHTEENSÄ	78 046 505	88 451 221

* tarkastelu erilainen vuonna 2020

KUVA 3. Hämeen ELY-keskuksen jakaman rahoituksen jakautuminen Hämeessä vuonna 2021.



NÄKYMIÄ | HELMIKUU | 2022

HÄMEEN ELY-KESKUKSEN RAHOITUSKATSAUS

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

10.2.2022 |